

Zajęcia fakultatywne: 3 ECTS, konwersatorium, 30 h, 2022/2023

1	Nazwa zajęć po polsku i angielsku	Po co komu poezja? Język poetycki jako medium kognitywne. Why does anyone need poetry? Poetic language as a cognitive medium.
2	Imię i nazwisko wykładowcy, tytuł/stopień naukowy	Maciej Teodor Kociuba Dr hab. adiunkt
3	Język wykładowy	polski
4	Strona WWW	
5	Semestr	I (zimowy)
6	Godzinowe ekwiwalenty punktów ECTS	Godziny kontaktowe (z udziałem nauczyciela akademickiego) Konwersatorium 30h Konsultacje i zaliczenie 3h Łączna liczba godzin z udziałem nauczyciela akademickiego 33h Liczba punktów ECTS z udziałem nauczyciela akademickiego 1,1 Godziny niekontaktowe (praca własna studenta) Studiowanie literatury 27 Przygotowanie się do zaliczenia 30 Łączna liczba godzin nie kontaktowych 57 Liczba punktów ECTS za godziny niekontaktowe 1,9 Sumaryczna liczba punktów ECTS 3
7	Wymagania wstępne	Bez wymagań wstępnych
8	Opis zajęć	W ramach fakultetu analizie poddane zostaną dwa podstawowe sposoby używania języka na gruncie poezji. Chodzi o język metaforyczny (z jego polisemicznością, lapidarnością i wielowarstwowością) oraz język jako medium o charakterze obrazowym. W obu przypadkach analizy sytuują się na gruncie rozważań o charakterze kognitywistycznym i teoriopoznawczym. Podstawowy problem stanowi tu wartość takiego (poetyckiego) sposobu wyrażania się w kontekście ścisłego języka nauk szczegółowych. Tak więc stawia się jeszcze raz problem, który opisywał Carnap, próbując eliminować język literatury jako nieposiadający wartości poznawczej. Podjęta zostanie próba analizy struktury i oceny wartości poznawczej jaką posiada język metaforyczny i obrazowy. Główną ideę, która będzie uzasadniana w ramach zajęć można sprowadzić do tezy: „Język poetycki (metaforyczny i obrazowy) posiada swą własną strukturę i formę, dzięki której pełni funkcję narzędzia umożliwiającego konceptualizację świata.” Język poetycki to medium pozwalające rozumieć rzeczywistość. Stanowi autonomiczną wobec języka naukowego narrację, która nie sprowadza się jedynie do zindywidualizowanej ekspresji o charakterze emocjonalnym. Wydaje się, iż zbudowanie modeli porządkujących język poetycki powinno prowadzić do odkrycia

		swoistej logiki języka poetyckiego. Te fundamentalne zagadnienia śledzone będą na konkretnych przykładach zaczerpniętych z twórczości współczesnych poetów – (m.in.) Zbigniewa Herberta, Wisławy Szymborskiej, Józefa Czechowicza, Jana Lechonia a także własnych, publikowanych utworów poetyckich. Tło teoretyczne stanowią dokonania francuskiego filozofa Gastona Bachelarda, który w różnych okresach swej twórczości wykorzystywał sprawnie zarówno język nauki (chemii i fizyki) jak i język poezji i wyobraźni poetyckiej.
9	Zakres tematów	1) Język nauki i język literatury. Podobieństwa i różnice. 2) Pojęcia i obrazy – ich odzwierciedlenie w języku. 3) Scjentystyczny program Rudolfa Carnapa. Próba eliminacji języka literackiego jako pozbawionego wartości poznawczej. 4) Język metaforyczny i różne koncepcje metafory. 5) Poznanie obrazowe jako przykład holistycznego pojmowania procesów poznawczych. 6) Obrazowość języka poetyckiego i jej funkcje. 7) Poznawcza wartość obrazów poetyckich 8) Polisemiczność języka poetyckiego. 9) Obrazowość języka w epice Homera. 10) Pojęcie „ekfrazy”. 11) Gastona Bachelarda koncepcja wyobraźni poetyckiej. 12) Zbigniew Herbert – obrazy odzwierciedlone w języku. 13) Józef Czechowicz – lapidarność i polisemia. 14) „Naukowy” i „poetycki” obraz świata. 15) Czy możliwa jest nowa „mathesis universalis” – język integralny i holistyczny?
10	Literatura (z podziałem na obowiązkową i uzupełniającą)	Literatura obowiązkowa: 1) G.Bachelard, Poetyka marzenia, Wprowadzenie, Wydawnictwo słowo/obraz terytoria, Gdańsk 1998. 2) M.Kociuba, Antropologia poznania obrazowego, Rola obrazu i dyskursu w poznawczym ujmowaniu świata, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2010, Wybrane fragmenty z roz. XII Holizm obrazów zawartych w metaforach. Literatura uzupełniająca: 3) Gilbert Durand, Wyobrażenia symboliczne, PWN, Warszawa 1986. 4) Olaf Jäkel, Metafory w abstrakcyjnych domenach dyskursu, Kognitywno-lingwistyczna analiza metaforycznych modeli aktywności umysłowej, gospodarki i nauki, Universitas, Kraków 2003. 5) Leszek Brogowski, Posłowie od tłumacza, Gaston Bachelard: fenomenologia (marzenia poetyckiego) czy poezja (marzącego fenomenologa), w: G.Bachelard, op. cit. 6) Maciej Kociuba, Przestrzeń zamknięta w metaforach, „Akcent” 2001, nr 1-2, (83-84).
11	Efekty uczenia się z przyporządkowaniem do efektów uczenia się kierunkowych	Wiedza: W1, zna i rozumie terminologię filozoficzną związaną z poznawczymi funkcjami języka nauki – opartego na pojęciach i języka metaforycznego – odwołującego się do obrazów. Filozofia I st.; K_W02

	(w przypadku zajęć dedykowanych kreatywności społecznej efekty zajęć należy przyporządkować do efektów kierunkowych kreatywności; w przypadku zajęć niededykowanych, efekty zajęć powinny być przyporządkowane do efektów kierunkowych również innych kierunków)	Filozofia II st.: K_W06, K_W08 Kreatywność społeczna: K_W02; K_W03 W2, zna i rozumie historyczne przemiany w rozumieniu poznawczych funkcji języka Filozofia I st.: K_W03, K_W04, K_W08 Filozofia II st.: K_W01, K_W03, K_W04, K_W05 Kreatywność społeczna: K_W03, K_W04, K_W06 W3, zna najważniejsze koncepcje dotyczące języka metaforycznego: Filozofia I st.: K_W03, K_W04, K_W08 Filozofia II st.: K_W03, K_W04, K_W06 Kreatywność społeczna: K_W06 Umiejętności: U1, potrafi brać udział w dyskusjach na temat roli języka w procesie poznawania rzeczywistości, Filozofia I st.: K_U06, K_U13 Filozofia II st.: K_U02, K_U06, K_U14 Kreatywność społeczna: K_O08 U2, potrafi analizować zagadnienie aktywnej roli pojęć i obrazów w różnych ich aspektach Filozofia I st.: K_U01, K_U02, K_U03, K_U04 Filozofia II st.: K_U01, K_U02, K_U04 Kreatywność społeczna: K_U01 Kompetencje społeczne: K1, docenia i promuje europejską kulturę w zakresie scjentystycznych i poetyckich funkcji języka Stopień I: K_K02 Stopień II: K_K02 Kreatywność społeczna: K_K03 K2, jest nastawiony na pogłębianie własnej wiedzy na temat roli i funkcji jakie pełni język w nauce, sztuce i życiu społecznym Stopień I: K_K01 Stopień II: K_K01 Kreatywność społeczna: K_K01
12	Sposób weryfikacji efektów uczenia się (oddzielnie dla każdego efektu)	W1, zaliczenie ustne, aktywność w trakcie zajęć W2, zaliczenie ustne, aktywność w trakcie zajęć W3, zaliczenie ustne, aktywność w trakcie zajęć U1, zaliczenie ustne, aktywność w trakcie zajęć U2, zaliczenie ustne, aktywność w trakcie zajęć U3, zaliczenie ustne, aktywność w trakcie zajęć K1, zaliczenie ustne, aktywność w trakcie zajęć K2, zaliczenie ustne, aktywność w trakcie zajęć
13	Metody dydaktyczne	Metoda podająca (wykład); dyskusja nad wybranymi zagadnieniami.
14	(1) Metody oceniania (2) Kryteria oceniania	1) Zaliczenie ustne, ocena bieżącej aktywności w czasie zajęć 2) Obecność na zajęciach. Aktywność i bieżące przygotowanie do zajęć

15	Uwagi, w tym: 1. Czy zajęcia są zalecane dla obu stopni studiów; jeżeli nie proszę określić dla którego stopnia	Dla obu stopni studiów
----	---	------------------------